

ЕЖЕДНЕВЕН БЮЛЕТИН ЗА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

Министерство на
околната среда и водите

20 МАРТ 2021

Националната система за мониторинг на околната среда извършва оценка на качеството на атмосферния въздух върху територията на страната, разделена на 6 Района за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ).

Националната система за мониторинг (НСМ) на качеството на атмосферния въздух (КАВ) на МОСВ се състои от 48 стационарни пункта, в това число 9 пункта с ръчно пробонабиране и последващ лабораторен анализ, 30 автоматични измервателни станции (АИС), 5 автоматични ДОАС системи (на принципа на диференциална оптична атомноабсорбционна спектроскопия), разположени в градовете Свищов, Никопол, Силистра, Бургас и в с. Ръжена (област Ст. Загора), както и 4 АИС за мониторинг на КАВ в горски екосистеми (Комплексна фонова станция КФС "Рожен", „Юндола“, „Витиня“ и „Старо Оряхово“).

В Националната автоматизирана система за контрол на КАВ ежедневно се измерват концентрациите на фини прахови частици (ФПЧ₁₀ и ФПЧ_{2,5}), серен диоксид, азотен диоксид/азотни оксиди, въглероден оксид, озон, бенzen, олово, кадмий, никел, арсен, ПАВ. Допълнително, според харктера и източниците на емисии в отделни райони от територията на страната, се измерват и специфични вещества: фенол, амоняк, толуол, ксилол, стирол, серовъглерод, сероводород, метан и неметанови въглеводороди, както и някои други специфични замърсители.

Всички автоматични измервателни станции в системата на МОСВ (АИС и ДОАС) работят в непрекъснат режим на работа /24 часа/, като данните за КАВ от тях постъпват в реално време в съответните регионални диспечерски пунктове (РДП) в РИОСВ и в централния диспечерски пункт (ЦДП) в ИАОС в София, където е разположена Националната база данни за КАВ.

Ръчните пунктове за мониторинг на въздуха работят само в светлата част на денонощието (4 пробовземания на ден, 5 дни в седмицата). За изготвяне на оценка на КАВ от ръчните пунктове са включени само данни за регистрираните средночасови концентрации. За тези пунктове не е извършвано сравнение на регистрираните концентрации с денонощните норми на контролираните замърсители, тъй като техният времеви обхват не позволява да се направи точна оценка на нивата на замърсителите в денонощен аспект. Тези данни имат само индикативен характер. Това обаче не се отнася за показателите ФПЧ10, тежки метали и ПАВ, за които пробовземането е с продължителност 24 часа и последващ лабораторен анализ. Поради описаният начин на пробовземане, от ръчните пунктове не могат да бъдат предоставяни данни за предходното денонощие.

Подробни данни от ДОАС системите се публикуват на [интернет страницата на ИАОС](#) в бюлетин за състоянието на атмосферния въздух в населените места, разположени по поречието на Долен Дунав - Никопол, Свищов и Силистра.

АНАЛИЗ НА КАЧЕСТВОТО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ПРЕЗ IV-ТО ТРИМЕСЕЧIE НА 2020г. ПО ЗАМЪРСИТЕЛИ И РОУКАВ

Нива на основните показатели за качеството на атмосферния въздух през четвърто тримесечие на 2020 год.

Министерство на околната среда и водите - Национален координационен център

Ежедневен бюлетин №29 по показатели за качеството на атмосферния въздух от автоматичните измервателни станции /АИС/

За периода от 00:00 часа до 24:00 часа на 20.03.2021 година

Агломерация/ Район	Населено място	Наименование на пункта	Характеристика на областта*	Класификация на пункта за мониторинг**	РИОСВ	Показатели / Измерени стойности					
						ФПЧ ₁₀ ПС за СДН - 50 µg/m ³	Средноденонощна концентрация за ФПЧ _{2,5} СГН за една календарна година - 20 µg/m ³	SO ₂ ПС за СДН - 125 µg/m ³	SO ₂ ПС за СЧН - 350 µg/m ³	Максимална средночасова концентрация за NO ₂ ПС за СЧН - 200 µg/m ³	Максимална средночасова концентрация за озон ПИН - 180 µg/m ³
Агломерация Столична	София	РП Гара Яна	крайградски	фонов	РИОСВ София	Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие					
		АИС Младост	градски	транспортен		23.55	-	6.93	няма превишение	35.40	-
		АИС Надежда	градски	фонов		29.68	-	4.67	няма превишение	50.68	62.19
		АИС Хиподрума	градски	фонов		21.00	няма данни	5.80	няма превишение	61.87	67.22
		АИС Дружба	градски	фонов		12.75	-	10.36	няма превишение	32.71	64.37
		АИС ИАОС/Павлово	градски	транспортен		19.38	-	5.28	няма превишение	54.08	65.41
		АИС Копитото	извънградски - близо до града	фонов		8.25	ръчно пробонабиране	4.20	няма превишение	15.91	92.99
Агломерация Пловдив	Пловдив	АИС Каменица	градски	фонов	РИОСВ Пловдив	40.50	ръчно пробонабиране	8.31	няма превишение	33.63	59.73
		АИС ж.к. Тракия	градски	транспортен		49.69	-	5.34	няма превишение	69.52	-
	Асеновград	РП Долни Воден	крайградски	фонов		Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие					
Агломерация Варна	Варна	АИС СОУ Ангел Кънчев	градски	фонов	РИОСВ Варна	21.33	няма данни	8.29	няма превишение	85.60	74.61
		АИС Чайка	градски	фонов		ръчно пробонабиране	-	6.76	няма превишение	40.49	няма данни
	Девня	АИС Изворите	крайградски	промишлен		20.85	-	11.66	няма превишение	19.63	86.94
Северен/ Дунавски	Русе	АИС Възраждане	градски	фонов	РИОСВ Русе	24.07	17.58	13.56	няма превишение	23.91	67.74
	Силистра	ДОАС S1 Силистра	градски	фонов		ръчно пробонабиране	-	2.59	няма превишение	16.49	73.46
	Велико Търново	РП Велико Търново - РИОСВ	крайградски	фонов	РИОСВ Велико Търново	Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие					
	Горна Оряховица	АИС Горна Оряховица	градски	фонов		43.46	-	6.17	няма превишение	36.78	51.36
	Свищов	ДОАС S Свищов	градски	фонов		ръчно пробонабиране	-	3.66	няма превишение	7.84	61.50
	Плевен	АИС Плевен 2	градски	фонов	РИОСВ Плевен	31.10	-	5.05	няма превишение	20.75	-

	Ловеч	АИС Ловеч	градски	фонов	РИОСВ Враца РИОСВ Шумен РИОСВ Монтана	26.30	-	-	-	-	-	-
	Никопол	ДОАС Н Никопол	градски	фонов		ръчно пробонабиране	-	2.99	няма превишение	16.66	66.70	
	Враца	АИС ЖП Гара	градски	фонов		22.63	-	6.53	няма превишение	35.18	62.81	
	Шумен	АИС Шумен	градски	фонов		35.17	-	2.88	няма превишение	57.75	82.05	
	Видин	АИС Видин 2	градски	фонов		33.52	-	16.36	няма превишение	-	-	
	Монтана	РП Монтана - РИОСВ	градски	фонов		Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие						
	Добрич	АИС ОУ Хан Аспарух	крайградски	фонов	РИОСВ Варна	23.82	-	-	-	-	-	-
		Старо Оряхово ЕС 3	регионален	фонов		3.74	-	13.44	няма превишение	5.46	90.10	
Югозападен	Благоевград	АИС Благоевград	градски	фонов	РИОСВ Благоевград	29.71	-	30.85	няма превишение	19.83	32.88	
	Смолян	АИС Библиотеката	градски	фонов	РИОСВ Смолян	34.18	-	-	-	-	-	
	Кърджали	АИС Студен Кладенец	градски	фонов	РИОСВ Хасково	30.19	-	11.48	няма превишение	-	40.82	
	Перник	АИС Център	градски	фонов	РИОСВ София	16.57	-	15.90	няма превишение	21.31	няма данни	
		РП Църква	крайградски	фонов		Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие						
	Пирдоп	РП Пирдоп	градски	фонов		Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие						
		Витиня ЕС 1	регионален	фонов		няма данни	ръчно пробонабиране	12.82	няма превишение	12.16	77.41	
Югоизточен	Гълъбово	АИС Гълъбово	крайградски	промишлен	РИОСВ Ст. Загора	ръчно пробонабиране	-	2.05	няма превишение	3.22	-	
	Стара Загора	Стара Загора - АИС Зелен клин	градски	транспортен		20.66	-	20.82	няма превишение	42.02	73.48	
		РП Стара Загора - РИОСВ	градски	фонов		Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие						
	Сливен	АИС Сливен	градски	транспортен		14.08	-	10.91	няма превишение	-	-	
	с. Ръжена	ДОАС Ръжена	крайградски	фонов	РИОСВ Хасково	18.98	-	4.57	няма превишение	3.88	-	
	Димитровград	Димитровград - АИС Раковски	градски	фонов		10.77	-	38.56	няма превишение	24.27	61.56	
	Хасково	РП Хасково - РИОСВ	градски	фонов		Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие						
	Бургас	Бургас - АИС кв. Долно Езерово	крайградски	промишлен		37.77	-	3.78	няма превишение	19.52	65.01	
		Бургас - АИС Меден Рудник	градски	фонов		34.50	-	12.78	няма превишение	19.40	82.96	
		Бургас - ДОАС РИОСВ	градски	фонов		ръчно пробонабиране	-	4.12	няма превишение	32.36	61.30	
		Несебър	АИС Несебър	градски	фонов	24.09	-	2.86	няма превишение	11.19	43.28	
	Пазарджик	РП Пазарджик - РИОСВ	градски	фонов	РИОСВ Пазарджик	Ръчен пункт - не могат да бъдат предоставени данни за предходното денонощие						
		Рожен КФС	отдалечен	фонов		6.25	ръчно пробонабиране	7.75	няма превишение	8.45	97.52	
		ЕС 2 Юндола	регионален	фонов		няма данни	-	няма данни	няма данни	няма данни	няма данни	

Съгласно речника на ЕАОС класификациите са следните:

* Характеристика на областта: градски, крайградски, извънградски, извънградски - близо до града, регионален, отдалечен

** Класификация на пункта за мониторинг: транспортен, промишлен и фонов

- Замърсителят не се измерва в пункта за мониторинг

Информацията в таблицата е оцветена според Европейски индекс за качеството на въздуха

ПС – прагова стойност

СДН – средноденонощна норма

СГН – средногодишна норма

СЧН – средночасова норма

Измерените стойности, посочени в таблицата по-горе, са маркирани в съответствие с нивата на замърсяване определени съгласно Европейския индекс за качество на въздуха. Определените нива на индекса за различните замърсители са показани в долната таблица. Съгласно информация на Европейската агенция по околната среда, индексът служи за демонстриране на краткосрочна ситуация относно нивата на показателите и не отразява дългосрочна (годишна) ситуация, която може да се различава значително.

Индексът за качеството на въздуха не е инструмент за оценка на спазването на определените в законодателството норми за качество на атмосферния въздух и не може да бъде използван за тази цел.

Определените от законодателството норми са представени в таблицата с *Пределно допустими концентрации на замърсители във въздуха*.

Европейски индекс за качеството на атмосферния въздух						
Замърсител	Ниво на замърсяване (в $\mu\text{g}/\text{m}^3$)					
	Отлично	Добро	Средно	Лошо	Много лошо	Изключително лошо
ФПЧ по-малки от 2.5 μm ($\text{PM}_{2.5}$)	0-10	10 - 20	20-25	25-50	50-75	75-800
ФПЧ по-малки от 10 μm (PM_{10})	0-20	20-40	40-50	50-100	100-150	150-1200
Азотен диоксид (NO_2)	0-40	40-90	90-120	120-230	230-340	340-1000
Озон (O_3)	0-50	50-100	100-130	130-240	240-380	380-800
Серен диоксид (SO_2)	0-100	100-200	200-350	350-500	500-750	750-1250

ИНФОРМАЦИЯ ЗА РЕГИСТРИРАНИТЕ ПРЕВИШЕНИЯ НА УСТАНОВЕННИТЕ НОРМИ

Превишения на праговите стойности (в пъти) за съдържание на вредни вещества в атмосферния въздух
за периода от 00:00 часа до 24:00 часа на 20.03.2021 г.

Населено място / Пункт	SO ₂		NO ₂	ФПЧ ₁₀	O ₃
	ПС за СЧН 350.0 µg/m ³	ПС за СДН 125.0 µg/m ³	ПС за СЧН 200.0 µg/m ³	ПС за СДН 50.0 µg/m ³	ПИН 180.0 µg/m ³

Не са регистрирани превишения на нормите.

За периода от 00:00 часа до 24:00 часа на 20.03.2021 г. не са измерени стойности превишаващи нормите за качество на атмосферния въздух.

Пределно допустими концентрации на замърсители във въздуха съгласно Наредба № 12 от 15 юли 2010г.

ПОКАЗАТЕЛ	НОРМА	СТОЙНОСТ	Оценка на влиянието на контролираните атмосферни замърсители върху човешкото здраве (източник: Министерство на здравеопазването)
ФПЧ₁₀	средноденонощна	50 µg/m ³ – да не се превишават повече от 35 пъти за календарна година	<u>Въздействие върху човешкото здраве</u>
	средногодишна	40 µg/m ³	
ФПЧ_{2,5}	средногодишна	20 µg/m ³	
O₃	праг за информиране на населението	180 µg/m ³	<u>Въздействие върху човешкото здраве</u>
SO₂	средночасова	350 µg/m ³ – да не се превишават повече от 24 пъти за календарна година	<u>Въздействие върху човешкото здраве</u>
	средноденонощна	125 µg/m ³ – да не се превишават повече от 3 пъти за календарна година	
NO₂	средночасова	200 µg/m ³ – да не се превишават повече от 18 пъти за календарна година	<u>Въздействие върху човешкото здраве</u>
	средногодишна	40 µg/m ³	

Данните постъпват в реално време в Националната база данни и са предварителни. След проверка за достоверност и верифицирането им, окончателните данни се публикуват в тримесечните и годишни бюлетини, издавани от ИАОС.

Показаните часови стойности за ФПЧ10 са информативни и не могат да бъдат сравнявани с нормите.

Министерството на околната среда и водите, чрез Изпълнителната агенция по околнна среда, предоставя информация за показателите за качеството на атмосферния въздух от автоматичните измервателни станции в реално време. Данните са достъпни чрез посочената по-долу система:

Система за информиране на населението за качеството на атмосферния въздух

